

Sistemes de provisió, processament i eliminació 5. La respiració i l'aparell respiratori (3109G01017/2016)

Dades generals

Curs acadèmic : 2016

Descripció : Formació Clínica Humana en aparell respiratori (3109G01017). Reconèixer la definició, etiologia i fisiopatologia, així com diagnosticar i orientar el maneig terapèutic o la prevenció de les principals patologies de l'aparell respiratori.

Crèdits ECTS : 12

Grups

Grup A

Durada : Semestral, 2n semestre

Professorat : MARIA BOADA ORDIS , JUAN CARLOS CALDERON LOPEZ , MANUEL HARO ESTARRIOL , RAMON ORRIOLS MARTINEZ , NURIA ROGER CASALS , CARLOS SABADELL NIETO , MONTSERRAT VENDRELL RELAT

Idioma de les classes : Català (80%), Castellà (10%), Anglès (10%)

Horaris :

Activitat	Horari	Grup de classe	Aula
Teoria		1	
Pràctiques d'aula		1	
Pràctiques clíniques		1	
Aprenentatge basat en problemes		1	
Aprenentatge basat en problemes		2	

Grup B

Durada : Semestral, 2n semestre

Professorat : SONIA BELDA DIAZ , MARIA BOADA ORDIS , MARC BONNIN VILAPLANA , JOAQUIM BOSCH BARRERA , ANGELA MASABEU URRUTIA , RAMON ORRIOLS MARTINEZ , NURIA ROGER CASALS , CARLOS SABADELL NIETO

Idioma de les classes : Català (80%), Castellà (10%), Anglès (10%)

Horaris :

Activitat	Horari	Grup de classe	Aula
Teoria		1	
Pràctiques d'aula		2	
Pràctiques clíniques		1	
Aprenentatge basat en problemes		3	
Aprenentatge basat en problemes		4	

Grup C

Durada : Semestral, 2n semestre

Professorat : MARIA BOADA ORDIS , JOAQUIM BOSCH BARRERA , ALBERT MAROTO GENOVER , ANGELA MASABEU URRUTIA , CARLOS SABADELL NIETO , JOAN ANTONI VALLES CALLOL

Idioma de les classes : Català (80%), Castellà (10%), Anglès (10%)

Horaris :

Activitat	Horari	Grup de classe	Aula
Teoria		1	
Pràctiques d'aula		3	
Pràctiques clíniques		1	
Aprenentatge basat en problemes		5	
Aprenentatge basat en problemes		6	

Grup D

Durada : Semestral, 2n semestre

Professorat : MARIA BOADA ORDIS , JOAQUIM BOSCH BARRERA , MANUEL HARO ESTARRIOL , ANGELA MASABEU URRUTIA , CRISTINA MELENDEZ MUÑOZ , RAMON ORRIOLS MARTINEZ , NURIA ROGER CASALS, MONTSERRAT VENDRELL RELAT

Idioma de les classes : Català (80%), Castellà (10%), Anglès (10%)

Horaris :

Activitat	Horari	Grup de classe	Aula
Teoria		1	
Pràctiques d'aula		4	
Pràctiques clíniques		1	
Aprenentatge basat en problemes		7	
Aprenentatge basat en problemes		8	

Competències

- Reconèixer els elements essencials de la professió mèdica, que incloguin els principis ètics, les responsabilitats legals i l'exercici professional centrat en el pacient.
- Comprendre la importància d'aquests principis per al benefici del pacient, de la societat i la professió, fent especial atenció al secret professional.
- Desenvolupar la pràctica professional respectant l'autonomia del pacient, les seves creences i la seva cultura.
- Desenvolupar la pràctica professional amb respecte pels altres professionals de la salut, adquirint habilitats de treball en equip.
- Comprendre i reconèixer els efectes, mecanismes i manifestacions de la malaltia sobre l'estructura i funció del cos humà.

- Comprendre i reconèixer els agents causants i factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia.
- Comprendre els fonaments d'acció, indicacions i eficàcia de les intervencions terapèutiques, basant-se en l'evidència científica disponible.
- Obtindre i elaborar una història clínica que contingui tota la informació rellevant.
- Realitzar un examen físic i una valoració mental.
- Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.
- Reconèixer i tractar les situacions que posen la vida en perill immediat i aquelles altres que exigeixen atenció immediata.
- Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com dels malalts en fase terminal.
- Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.
- Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i demés recursos del sistema sanitari.
- Escoltar amb atenció, obtenir i sintetitzar informació pertinent dels problemes que afecten el malalt i comprendre el contingut d'aquesta informació.
- Redactar històries clíniques i altres registres mèdics de manera comprensible per a tercers.
- Comunicar-se de manera efectiva i clara, tant oralment com per escrit, amb els pacients, els familiars, els mitjans de comunicació i altres professionals.
- Reconèixer els determinants de salut en la població, tant els genètics com els depenent del sexe i estil de vida, demogràfics, ambientals, socials, econòmics, psicològics i culturals.
- Reconèixer el propi paper en equips multiprofessionals, assumint el lideratge quan sigui apropiat, tant per al subministrament de cures de la salut, com en les intervencions per a la promoció de la salut.
- Obtindre i utilitzar dades epidemiològiques i valorar tendències i riscos per a la presa de decisions sobre salut.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.
- Mantenir i utilitzar els registres amb informació del pacient per a la seva posterior anàlisi, preservant la confidencialitat de les dades.
- Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes, seguint el mètode científic.
- Adquirir la formació bàsica per a l'activitat investigadora.

Continguts

1. Introducció al maneig general del pacient amb malalties respiratòries. Mediastí i malformacions pulmonars.

- 1.1. Història clínica i exploració física.
- 1.2. Tècniques i procediments diagnòstics de les malalties respiratòries.
- 1.3. Tècniques i procediments terapèutics en les malalties respiratòries.
- 1.4. Insuficiència respiratòria.
- 1.5. Hemoptisi.
- 1.6. Malalties del mediastí.
- 1.7. Malformacions broncopulmonars.

2. Malalties de les vies respiratòries.

- 2.1. Malaltia pulmonar obstructiva crònica (MPOC).

- 2.2. Asma bronquial.
- 2.3. Bronquièctasis i fibrosi quística de l'adult.
- 2.4. Altres malalties pulmonars obstructives.

3. Neoplàsies broncopulmonars. Malalties de la pleura i el diafragma.
 - 3.1. Carcinoma broncogènic microcític i no microcític.
 - 3.2. Nòdul pulmonar solitari.
 - 3.3. Tumor carcinoide i altres neoplàsies pulmonars.
 - 3.4. Malalties de la pleura.
 - 3.5. Malalties del diafragma.

4. Malalties infeccioses pulmonars.
 - 4.1. Pneumònia adquirida a la comunitat i nosocomial. Abscés pulmonar.
 - 4.2. Tuberculosi pulmonar i infeccions per micobactèries atípiques.
 - 4.3. Infeccions pulmonars en el pacient immunodeprimit i altres infeccions pulmonars.
 - 4.4. Infecció pel VIH i SIDA: Manifestacions pulmonars.

5. Malalties pulmonars intersticials difuses i malalties vasculars.
 - 5.1. Classificació general i diagnòstic de les malalties pulmonars intersticials.
 - 5.2. Pneumònies intersticials pulmonars idiopàtiques. Fibrosi pulmonar.
 - 5.3. Exposició a pols orgànica i inorgànica. Pneumonitis per hipersensibilitat i pneumoconiosi.
 - 5.4. Sarcoidosi, eosinofília pulmonar i hemorràgia alveolar.
 - 5.5. Manifestacions pulmonars de les col·lagenosis i vasculitis.
 - 5.6. Hipertensió pulmonar primària i secundària.
 - 5.7. Malaltia tromboembòlica venosa. Embòlia pulmonar.

6. Cirurgia toràcica, trasplantament pulmonar i risc preoperatori. Reanimació cardiopulmonar. Trastorns respiratoris durant el son.
 - 6.1. Risc preoperatori en cirurgia toràcica.
 - 6.2. Bases anatòmiques i quirúrgiques de la cirurgia toràcica. Drenatge pleural.
 - 6.3. Pneumotòrax, traumatismes toràcics i trasplantament pulmonar.
 - 6.4. Reanimació cardiopulmonar.
 - 6.5. Trastorns respiratoris durant el son. Síndrome d'apnea-hipopnea del son. Apnees centrals. Síndromes d'hipoventilació.

Activitats

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Hores sense professor	Total
Aprenentatge basat en problemes (PBL)	36	79	115
Classes expositives	13	12	25
Classes participatives	36	60	96
Classes pràctiques	26	30	56
Prova d'avaluació	8	0	8
Total	119	181	300

Bibliografia

- Rozman, Farreras P (2009). *Medicina Interna* (16). Madrid: Elsevier. [Catàleg](#)
- Fauci AS, Braunwald E, Kasper DL (2009). *Harrison manual de medicina interna* (17). New York: McGraw-Hill. [Catàleg](#)
- Goldman L, Ausiello D (2009). *Cecil tratado de medicina interna* (23). Barcelona: Elsevier. [Catàleg](#)
- Fraser RS, Müller NL, Colman N, Paré PD (1999). *Fraser and Pare's diagnosis of diseases of the chest* (4). London: WB Saunders. [Catàleg](#)
- Mason RJ (2010). *Nurray and Nadel's textbook of respiratory medicine* (5). Philadelphia: Elsevier WB Saunders. [Catàleg](#)
- Fishman P (2008). *Fishman's pulmonary diseases and disorders* (4). EUA: McGraw-Hill. [Catàleg](#)
- Crapo JD, Glassroth J, Karlinsky J, King TE (2004). *Baum's textbook of pulmonary diseases* (6). Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins. [Catàleg](#)
- Alvarez-Sala JL (2010). *Neumología Clínica* (1). Barcelona: Elsevier. [Catàleg](#)
- Selke F, Del Nido P (2010). *Sabiston and Spencer's surgery of the chest*. EUA: WB Saunders. [Catàleg](#)
- Patterson GA, Pearson FG (2008). *Pearson's thoracic and esophageal surgery* (3). Philadelphia: Churchill Livingstone.
- Parker MS (2006). *Teaching atlas of chest imaging*. New York: Thieme Medical Publications. [Catàleg](#)
- Pedrosa C (2009). *Pedrosa: diagnóstico por imagen* (3). Madrid: McGraw. [Catàleg](#)
- Goodman LR (2009). *Felson, principios de radiología torácica*. Madrid: McGraw. [Catàleg](#)
- Parsons PE, Heffner JE (2006). *Pulmonary respiratory therapy secrets* (3). Philadelphia: Mosby Elsevier. [Catàleg](#)
- Kumar, Vinay (2010). *Robbinss and Cotran pathologic basis of disease* (8). Philadelphia: Elsevier Saunders. [Catàleg](#)
- Archivos de Bronconeumología. Barcelona: Elsevier. Recuperat, a www.archbronconeumologia.org [Catàleg](#)
- GOLD. The Global initiative for Chronic Obstructive Lung Disease (2014). Recuperat, a www.goldcopd.com
- GEMA. Guía española para el manejo del asma (2010). Recuperat, a www.gemasma.com
- SEPAR. Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica. . Recuperat, a www.separ.es
- ERS European Respiratory Society. Recuperat, a www.ersnet.org
- ATS American Thoracic Society. Recuperat, a www.thoracic.org

Avaluació i qualificació

Activitats d'avaluació

Descripció de l'activitat	Avaluació de l'activitat	%
Sessions d'aprenentatge basat en problemes	S'avaluarà a l'alumne pel que fa als seus coneixements previs, actitud i assoliment dels objectius del grup. L'avaluació la farà el tutor amb una plantilla estandarditzada segons els criteris establerts per la UEM (Unitat d'Educació Mèdica) i l'assistència serà obligatòria. Cal superar aquesta activitat per aprovar el mòdul.	40
Avaluacions	Examen parcial i/o final del mòdul	60

Qualificació

Per a la qualificació del mòdul cal considerar els següents apartats:

1. 40% Treball en les sessions ABP amb tutor (4 dels 10 punts de la nota final). El tutor valorarà la participació de l'estudiant amb plantilla estandarditzada segons el criteris establerts per la UEM Unitat d'Educació Mèdica. L'assistència és obligatòria.
2. 60% Examen parcial i/o final. L'examen parcial i/o final inclouran una part d'avaluació ABP amb un cas clínic, preguntes curtes i la possibilitat de preguntes tipus test amb un qüestionari de múltiples opcions de resposta única. L'examen parcial i/o final es realitzaran en dues parts. La suma de la part corresponent a l'avaluació ABP de l'examen parcial i/o final correspondrà com a mínim a un 20% de la nota final. L'examen parcial es realitzarà després de finalitzar els tres primers casos problema ABP i només inclourà aquesta part del mòdul. L'examen final correspon a tot el mòdul i pot incloure la resolució addicional d'un o dos casos clínics.
3. Per poder aprovar el mòdul i fer la suma de les puntuacions ponderades de les diferents parts de l'avaluació, caldrà aprovar amb una nota mínima de la meitat de l'apartat 1 (20%, 2 dels 4 punts possibles) segons els criteris establerts a la Unitat d'Educació Mèdica i una nota mínima de la meitat de l'apartat 2 (30%, 3 dels 6 punts possibles).
4. Només serà recuperable l'apartat 2.
5. Els alumnes que superin l'apartat 1 i no superin l'apartat 2 hauran de presentar-se a un examen de recuperació sobre tot el contingut del mòdul.
6. Es realitzarà un únic examen de recuperació. La nota màxima que es pot obtenir de les avaluacions de les activitats suspeses serà d'un 5 si l'alumne es considera apte, independentment de la nota que obtingui d'aquesta avaluació. Aquesta nota farà mitjana amb la nota que l'alumne hagi obtingut en les altres activitats avaluables i que hagi superat prèviament.
7. Només es podran presentar a la convocatòria de recuperació aquells alumnes que havent realitzat les proves d'avaluació ordinàries al llarg del mòdul, no hagin superat l'apartat 2.
8. Per obtenir la nota final del mòdul es valorarà l'assistència a les pràctiques i les activitats amb el professor que no siguin en les sessions ABP (tallers, seminaris, classes expositives,...).

Criteris específics de la nota «No Presentat» :

1. La valoració global de NO PRESENTAT es reservarà als alumnes que no hagin vingut a alguna de les proves d'avaluació ordinàries al llarg de tot el mòdul.
2. L'absència dels alumnes a una o més proves de l'avaluació suposarà una qualificació de 0, per tal de poder aplicar els criteris de qualificació establerts en la resta de l'avaluació final del mòdul.

Observacions

1. El temari i els objectius d'aprenentatge per les activitats seran distribuïts durant el curs en forma d'una taula que servirà de referència per saber quines són les matèries a treballar. L'alumne ha d'haver treballat aquests objectius abans de l'activitat per tal de dinamitzar la sessió.
2. En alguns seminaris o tallers, l'alumne disposarà de material per a preparar-ho que es penjarà prèviament a la web del mòdul i haurà de treballar per millora el funcionament de les sessions.
3. Les pràctiques clíniques es realitzaran a l'Hospital Universitari de Girona Doctor Josep Trueta i/o l'Hospital Santa Caterina de Salt i de manera optativa a l'Hospital de Figueres.. L'assistència a les pràctiques obliga a portar material per prendre notes, una bata blanca i un fonendoscopi. Es recomana als alumnes portar sabates tancades i vestimenta adequada.
4. Per obtenir la nota final del mòdul es valorarà l'assistència a les pràctiques. L'assistència a les activitats amb els professors diferents de les sessions ABP (tallers, seminaris, classes expositives,...) és recomanable i pot ser valorada pel professorat.